

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-597/19

**Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited
proti
Telenet BVBA**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Ondernemingsrechtbank Antwerpen)

Sodba Sodišča (peti senat) z dne 17. junija 2021

„Predhodno odločanje – Intelektualna lastnina – Avtorska in sorodne pravice – Direktiva 2001/29/ES – Člen 3(1) in (2) – Pojem ‚dajanje na voljo javnosti‘ – Prenos datoteke, ki vsebuje varovano delo, prek omrežja enakovrednih partnerjev (*peer-to-peer*) in hkratno dajanje njenih delov na voljo za nalaganje – Direktiva 2004/48/ES – Člen 3(2) – Zloraba ukrepov, postopkov in pravnih sredstev – Člen 4 – Osebe, ki imajo pravico zahtevati uporabo teh ukrepov, postopkov in pravnih sredstev – Člen 8 – Pravica do informacij – Člen 13 – Pojem ‚škoda‘ – Uredba (EU) 2016/679 – Člen 6(1), prvi pododstavek, točka (f) – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Zakonitost obdelave – Direktiva 2002/58/ES – Člen 15(1) – Zakonski ukrepi za omejitev obsega pravic in obveznosti – Temeljne pravice – Člena 7 in 8, člen 17(2) ter člen 47, prvi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah“

1. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Priobčitev javnosti – Dajanje dela na voljo javnosti – Pojem – Samodejni prenos delov podatkovne datoteke, ki vsebuje varovano delo, prek omrežja enakovrednih partnerjev – Vključitev*
(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 11 in 17(2); Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, uvodne izjave 3, 4, 9, 10 in 31 ter člen 3(1) in (2)(c))

(Glej točke 41, od 46 do 48, 51, 52 in od 56 do 59 ter točko 1 izreka.)

2. *Približevanje zakonodaj – Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine – Direktiva 2004/48 – Ukrepi, postopki in pravna sredstva – Osebe, ki imajo pravico zahtevati njihovo uporabo*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48, uvodna izjava 18 in člen 4)

(Glej točke od 62 do 69.)

3. *Približevanje zakonodaj – Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine – Direktiva 2004/48 – Ukrepi, postopki in pravna sredstva – Dodelitev odškodnine – Osebe, ki imajo pravico zahtevati izterjavo*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48, uvodna izjava 10 ter člena 4 in 13)

(Glej točke 72 in od 74 do 77.)

4. *Približevanje zakonodaj – Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine – Direktiva 2004/48 – Pravica do informacij v okviru tožbe zaradi kršitve pravice intelektualne lastnine – Obseg – Zahteva za posredovanje informacij, vložena v okviru samostojnega postopka pred vložitvijo odškodninske tožbe – Dopustnost*
(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 17(2) in 47; Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48, člen 8(1))

(Glej točke od 80 do 84.)

5. *Približevanje zakonodaj – Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine – Direktiva 2004/48 – Ukrepi, postopki in pravna sredstva – Pogoji uporabe – Dejanja, ki se izvajajo v komercialnem obsegu – Omejen obseg zahteve*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48, uvodna izjava 14 ter členi 6(2), 8(1), 9(2) in 13)

(Glej točke od 88 do 90.)

6. *Približevanje zakonodaj – Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine – Direktiva 2004/48 – Ukrepi, postopki in pravna sredstva – Pogoji uporabe – Neobstoj zlorabe – Zahteva za posredovanje informacij – Zahteve – Utemeljenost in sorazmernost – Preverjanje s strani predložitvenega sodišča*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48, člena 3 in 8)

(Glej točke od 94 do 96 in točko 2 izreka.)

7. *Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Uredba 2016/679 – Področje uporabe – Pojem obdelave osebnih podatkov – Beleženje IP-naslovov uporabnikov omrežij enakovrednih partnerjev s strani imetnika pravic intelektualne lastnine ali tretje osebe zaradi vložitve odškodninskega zahtevka – Vključitev – Pogoji – Obstoj zakonitega sredstva za identifikacijo, ki imetniku omogoča identifikacijo uporabnikov*
(Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 2016/679, člen 4(1) in (2))

(Glej točke od 102 do 104.)

8. *Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Uredba 2016/679 – Direktiva 2002/58 – Pogoji za zakonitost obdelave osebnih podatkov – Uresničevanje zakonitih interesov, za katere si prizadeva upravljavec ali tretja oseba – Sistematično beleženje IP-naslovov uporabnikov omrežja enakovrednih partnerjev s strani imetnika pravic intelektualne lastnine ali tretje osebe ter posredovanje imen in poštnih naslovov temu imetniku zaradi vložitve odškodninskega zahtevka – Dopustnost – Zahteva – Zahteva, ki je utemeljena in sorazmerna, ki ne pomeni zlorabe ter ki je določena z nacionalnim zakonskim ukrepom, s katerim se omejuje obseg nekaterih pravic in obveznosti*

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 8; Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 2016/679, členi 4, točki 9 in 10, 6(1), prvi pododstavek, točka (f), 9(2), točki (e) in (f), 23(1), točka (j), in 94(2); direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2002/58, členi 1(2), 5, 6 in 15(1), in 2004/48, člen 8(1))

(Glej točke 106, od 108 do 118, od 120 do 132 in točko 3 izreka.)

Povzetek

Sistematično beleženje IP-naslovov uporabnikov ter posredovanje njihovih imen in poštnih naslovov imetniku pravic intelektualne lastnine ali tretjim osebam, da bi se omogočila vložitev odškodninske tožbe, sta dopustni pod nekaterimi pogoji. Zahteva imetnika pravic intelektualne lastnine za posredovanje informacij ne sme pomeniti zlorabe ter mora biti utemeljena in sorazmerna.

Podjetje Mircom International Content Management Consulting & Consulting (M.I.C.M.) Limited (v nadaljevanju: Mircom) je pri Ondernemingsrechtbank Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu, Belgija, v nadaljevanju: predložitveno sodišče) vložilo zahtevo za posredovanje informacij, namenjeno družbi Telenet BVBA, ponudniku dostopa do interneta. S to zahtevo se predlaga sprejetje odločbe, s katero bi se družbi Telenet odredila predložitev identifikacijskih podatkov njenih strank na podlagi IP-naslovov, ki jih je specializirana družba zbrala za račun družbe Mircom. Internetni priključki strank družbe Telenet so bili uporabljeni za izmenjavo filmov iz kataloga družbe Mircom na omrežju enakovrednih partnerjev (*peer-to-peer*) z uporabo protokola BitTorrent. Družba Telenet tej zahtevi nasprotuje.

V teh okoliščinah je predložitveno sodišče Sodišče najprej vprašalo, ali izmenjava delov podatkovne datoteke, ki vsebuje varovano delo, na navedenem omrežju pomeni priobčitev javnosti na podlagi prava Unije. Nato je skušalo izvedeti, ali je imetnik pravic intelektualne lastnine, kot je družba Mircom, ki teh pravic ne uporablja, ampak zahteva odškodnino od domnevnih kršiteljev, upravičen do ukrepov, postopkov in pravnih sredstev, ki jih določa pravo Unije, da bi se zagotovilo spoštovanje teh pravic, na primer tako, da zahteva posredovanje informacij. Nazadnje, predložitveno sodišče je Sodišče pozvalo, naj pojasni vprašanje zakonitosti, prvič, načina, kako je družba Mircom zbrala IP-naslove strank, in drugič, posredovanja podatkov, ki ga je družba Mircom zahtevala od družbe Telenet.

Sodišče je v sodbi razsodilo, prvič, da nalaganje delov podatkovne datoteke na omrežje enakovrednih partnerjev (*peer-to-peer*), kot je v obravnavanem primeru, pomeni dajanje na voljo javnosti v smislu prava Unije.¹ Drugič, imetnik pravic intelektualne lastnine, kot je družba Mircom, je upravičen do sistema varstva teh pravic, vendar njegova zahteva za posredovanje informacij zlasti ne sme pomeniti zlorabe ter mora biti utemeljena in sorazmerna.² Tretjič,

¹ Člen 3(1) in (2) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).

² Člena 3(2) in 8 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

sistematično beleženje IP-naslovov uporabnikov takega omrežja ter posredovanje njihovih imen in poštinih naslovov temu imetniku ali tretjim osebam, da bi se omogočilo vložiti odškodninsko tožbo, je pod določenimi pogoji dopustno.³

Presoja Sodišča

Prvič, Sodišče, ki se je že izreklo o pojmu „priobčitev javnosti“ v okviru varstva avtorske pravice, je pojasnilo, da nalaganje predhodno prenesenih delov podatkovne datoteke, ki vsebuje varovano delo, z uporabo omrežja enakovrednih partnerjev (*peer-to-peer*), pomeni „dajanje dela na voljo javnosti“, čeprav ti deli sami zase niso uporabljivi in se nalaganje izvede samodejno, če je uporabnik privolil k uporabi programske opreme za izmenjavo odjemalec BitTorrent s tem, da je po tem, ko je bil ustrezno obveščen o značilnostih te opreme, dal svoje soglasje k njeni uporabi.

Pojasniti je treba, da lahko vsak uporabnik navedenega omrežja izvirno datoteko enostavno sestavi iz delov, ki so na voljo na računalnikih drugih uporabnikov. S prenosom delov datoteke pa ta uporabnik te dele hkrati daje na voljo, da bi jih lahko naložili preostali uporabniki. Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da uporabniku ni treba dejansko prenesti toliko delov, da bi bil presežen nek minimalni prag, in da vsako dejanje, s katerim ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja daje dostop do varovanih del, lahko pomeni dejanje dajanja na voljo. V obravnavanem primeru gre za tako dejanje, ker se zadevno dejanje nanaša na nedoločeno število morebitnih naslovnikov, vključuje dovolj veliko število oseb in se izvede pri novi javnosti. Namen te razlage je ohraniti pravično ravnotežje med interesi in temeljnimi pravicami imetnikov pravic intelektualne lastnine na eni strani ter uporabniki varovanih predmetov na drugi.

Drugič, Sodišče je menilo, da je imetnik pravic intelektualne lastnine, kot je družba Mircom, ki je te pravice pridobila z odstopom terjatev in ki teh pravic ne uporablja, ampak namerava zahtevati odškodnino od domnevnih kršiteljev, načeloma upravičena do ukrepov, postopkov in pravnih sredstev, določenih s pravom Unije, razen če njena zahteva pomeni zlorabo. Sodišče je pojasnilo, da morebitna ugotovitev take zlorabe spada v pristojnost predložitvenega sodišča, ki bi lahko na primer v ta namen preverilo, ali so bile v primeru zavrnitve mirne rešitve spora tožbe dejansko vložene. Sodišče je glede zahteve za posredovanje informacij, kakršna je zahteva družbe Mircom, ugotovilo, da je ni mogoče šteti za nedopustno zato, ker je vložena pred začetkom sodnega postopka. Vendar je treba to zahtevo zavrniti, če je neutemeljena ali nesorazmerna, kar mora preveriti predložitveno sodišče. Sodišče želi s to razlago zagotoviti visoko raven varstva intelektualne lastnine na notranjem trgu.

Tretjič, Sodišče je razsodilo, da pravo Unije načeloma ne nasprotuje temu, da imetnik pravic intelektualne lastnine ali tretja oseba za njegov račun sistematično beleži IP-naslove uporabnikov omrežij enakovrednih partnerjev (*peer-to-peer*), ki naj bi internetne priključke uporabljali pri dejanjih, ki pomenijo kršitev (predhodna obdelava podatkov), niti temu, da se temu imetniku ali tretji osebi posredujejo imena in poštni naslovi teh uporabnikov, da bi se lahko vložila odškodninska tožba (nadaljnja obdelava podatkov). Vendar morajo biti pobude in zahteve v zvezi s tem utemeljene in sorazmerne, ne smejo pomeniti zlorabe ter morajo biti določene z nacionalnim zakonodajnim ukrepom, ki omejuje obseg pravic in obveznosti, ki izhajajo iz prava

³ Člen 6(1), prvi pododstavek, točka (f), Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1) v povezavi s členom 15(1) Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 514), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 (UL 2009, L 337, str. 11).

Unije. Sodišče je pojasnilo, da to pravo ne določa obveznosti za družbo, kot je družba Telenet, da osebam zasebnega prava posreduje osebne podatke, zato da bi se lahko pred civilnimi sodišči začeli postopki zaradi kršitev avtorskih pravic. Vendar pravo Unije državam članicam dopušča, da tako obveznost naložijo.